

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 5. Ira Dei timenda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Magna ira est, quando peccantibus non irascitur DEUS. S. Hieronym. ep. 33. ad Castrutium.

Qui multum peccant, magis timere debent, si non puniantur; quam si puniantur: crescit enim eorum poena ex eo; quod Deus longanimis non irascitur. Multa sunt nunc, quae in diluvio; sed diluvium non accedit: gehennae enim poena nunc inter minas est. Multi peccant, qualia hi, qui in Sodomis; sed ignis pluvia non descendit: igneum enim flumen paratum est. Multi ea, quae Pharaon, ausi sunt; sed non eadem passi sunt, quae Pharaon; neque submersi sunt in mari rubro: expectat enim illos pelagus abyssi. Multi, quae Israelitae, ausi sunt; sed non devoraverunt eos serpentes: manet enim illos vermis immortalis. S. Chrysostr. hom. 12. in aeta.

§. III.

Ira Dei est misericordia, & ei juncta.

Non morieris: veruntamen - filius, qui natus est tibi morte morietur. 2. Reg. 12. 13. 14. Fuitne hoc beneficium? an offensa? Dic beneficium: quia puer hic natus ex adulterio, & ostendi omnibus poterat, quis? cuius? ex qua esset. Didacus Niss. D. 1. post Epiph. §. 1.

Is ira consummationis. Pl. 58. 14. Est duplex ira Dei, est ira consummationis, & ira consumptionis. Ira consummationis, id est, perfectionis, illa est, qua homo perficitur, & consummatur virtute, cum a Deo flagellatur. Ira consumptionis illa dicitur, qua consumitur, & damnatur. S. August. hic. Vas aureum tunctionibus non consumitur, sed consummatur: ita probi virtus non aboletur, sed perficitur. Vas autem fictile percussione non consummatur, sed frangitur. *Sic conteram populum ipsum, sicut conteritur vas figuli.* Jer. 19. 11. *Tanquam vas figuli confringes eos.* Pl. 2. 9. Bar. radius D. 19. Pent. v. 3. l. 8. c. 8.

Iratus es, miserus es nobis. Pl. 59. 3. Theophylactus explicat: quia miserus est nobis.

Nec irascar amplius. Ezech. 16. 42. Vide misericordiam, pietatem, & patientiam, boni Dei: quando vult misereri, indignari se dicit, & irasci. Orig. hom. 8. in Ex. Et Pl. 98. 8. *Domine DEUS nos er, tu ex audiebas eos; DEUS, tu propitius fuisti eis, & ulciscens in omnes adinventiones;* seu, ut alij legunt, *affectiones eorum.*

Non in perpetuum irascetur. Pl. 102. 9. Divina bonitas ideo irascitur, ne irascatur: & misericorditer adhibet temporalem severitatem; ne aeternam referat ultionem. S. Prosper hic.

Factus est Dominus velut inimicus, praecipitavit Israel. Thren. 2. 5. Solam umbram, & imaginem, inimici sumpsit. S. Paschas. 2. mira dispensatione temperat sententiam severitatis; dum quasi; & non ex toto inimicus dicitur. *Polyanth. Sacr. Tom. 4.*

tur: quia etsi videatur civitatem dimittere in manibus hostium, & affligere aliquoties in tantum, ut penitus destituta credatur: non de crudelitate inimicitarum forte venit, sed de providentia pietatis; ut ad eum flagellata redeat. Baeza t. 3. l. 15. c. 2.

Super eos effundam, quasi aquam, iram meam. Ol. 5. 10. Quia sicut aqua visibilis mundat fordes corporis; ita captivatione inundavit populi peccata. Rupertus hic. Praestat lavari aqua quam igne.

Hypocritae! ostendite mihi numisma. Matth. 22. 19. Vide, quod Pharisei quidem blandiebantur, ut perderent; Jesus vero confundebat, ut salvaret: quia utilior est homini DEUS iratus, quam homo propitius. Auth. Imperf.

§. IV.

Iram Dei nos ipsi accendimus.

Exardescet sicut ignis ira tua. Pl. 88. 47. Ignis autem hic peccatorum nostrorum lignis alitur. Si de ijs poenitentiam egerimus, tollemus ligna ab hoc igne; & itatim extinguetur. Diez D. Palm.

Ecce vos omnes ignem accendentes estis. Il. 50. 11. Quid de poenarum acerbitate querimus? unusquisque nostrum se punit. Quid querimus, quod dute agit nobiscum Deus? multo nos durimus cum ipso agimus. Vim, ut ita dixerim, facimus pietati ejus; ac manus quodammodo afferimus misericordiae suae. Salvianus de provid. l. 4.

Nos caelestis irae ignem accendimus. Nihil itaque, nihil est nobis crudelius nobis. Nos, inquam, nos, etiam Deo nolente, cruciamus Idem ib. l. 8.

Vide Tit. Poenae.

§. V.

Ira Dei timenda.

Cognoscetur Dominus iudicia faciens. Pl. 9. 17. Ira Dei, quanta super peccatores sit, in fine apparebit. Nam fervor solis sub nube tegitur; sed quando discooperitur, quanti sit ardoris, ostenditur. Sic Christus, qui nunc est sub nube misericordiae; quanta sit iustitiae, & potentiae, manifestabit in fine. Geminiani Similit. c. 40.

Ne declines in ira a servo tuo. Pl. 26. 9. Quid times, ne declinet a te in ira? Magis; si a te declinaverit in ira, non in te vindicabit. Si incurras in illum iratum, vindicabit in te. Opta ergo potius, ut delinet a te in ira, non sanctum timorem, quo Deum, etiam iratum, a se declinare metuebat. Etenim, dum adest Detis, non debet esse timori etiam divina ira: unum solum timendum malum, ne DEUS absit; nec ab ejus praesentia excidamus. Baeza t. 1. l. 1. c. 2. §. 1.

Ecce furor meus, & indignatio mea, conflatur. Jer. 7. 20. S. Hieron. legit: *stillavit super locum istum; & succendetur.* &

Fff ff

non

iniquetur. Non ait, effusus est furor super locum istum; sed *stillavit*; ut moderatam penam significet. Si autem in stilla furoris tanta duritia est; quid fiet, si omnis imber fuerit effusus? S. Hier. hic.

In virga indignationis ejus. Thren. 3. 1. Aliam ego quidem esse puto virgam furoris Dei, aliam virgam directionis, & virgam regni ejus; aliam verò indignationis: quoniam alia est ferrea, inflexibilis, quâ conteruntur impij, tanquam vasa testea, in ira furoris Dei. Alia, quâ in æquitate sancti reguntur, donec perveniant ad braviū supernæ vocationis. Alia illa, de qua ad Jerusalem Dominus Is. 60. 10. *in indignatione mea percussi te; & in reconciliatione*

mea misertus sum tui. Sub hac enim virga ad hoc percussit Deus, ut miseretur, ad hoc vulnerat, ut sanet. Paschasius hic.

Adhuc lenitas, & clementia est, ea calamitas, in quam incidimus; mitisque correptio, plagæque elementa teneram atatem coercentis; adhuc iræ fumus, suppliciorumque præludium. Nondum ignem exurentem sentimus, hoc est, concitatissimam DEI iracundiam; nec succensos carbones, id est, extremas pœnæ acerrimitates. Sanct. Gregor. Naz. Or. 16. in plagam grandinis.

In quadam patria locustæ omnia vastabant. Captæ aliquæ in utraque ala tres inventæ literarum una *ira*, in altera *Dei*. Broymard. Pœna divina.

TITULUS XXIV. JUDAS PRODITOR.

§. I.

Figura.

Suspendio interijt. 2. Reg. 17. 23. Quem admodum in persecutione Absolonis, Achitophel intimus consiliarius, & familiaris, prodidit Davidem, & postea suspendiō se necavit. Ità in Passione Christi, Judas unus ex intimis familiaribus prodidit eum, & *suspensus crepuit medius*. Bellarminus in Pl. 3. Ecce infelix! qualiter excœcatus est! maluit seipsum perdere, quàm denarios perire: denario stemplo, seipsum laqueo addixit. Drogo Olt. de Pass. D.

Servate mihi puerum Absolon. 2. Reg. 18. 5. Sicut David pacem exhibi ait iniquo filio, quando præcepit populo eunti ad bellum: *servate &c.* & eò interempto dixit: *quis mihi tribuat, ut moriar pro te, fili mi Absolon!* Ità Christus Judæ proditori, ut patet in convivio, & in osculo. Et sicut Absolon, ità, & Judas interijt. S. Thom. Aqu. in Pl. 3.

Judas judiciō Dei mente captus, se suspendit: in quo non jam mysterijs profundum, sed ipsa rei gesta superficies; Judam, & Absolonem, penè demonstrat, esse pariles. Nam & iste pendens quercu, mulâ, cui insidebat, pertranseunte desertus, merito in corde lanceam suscipit: & ille laqueo suspensus, & principum familiaritate desertus, dignas protinus sagittas, id est, æternæ damnationis sententias, in anima accepit. Rupertus hic.

Absolon Judæ imaginem portavit; secundum quod *parris pax* interpretatur: quia pacatus erga eum pater extitit; quamvis ipse dolis suis bellum haberet in corde. S. Augustinus in Psalm. 7.

Absolon, dum patrem suum insequeretur, in quercu suspensus est, quâdam præfiguratione Dominici traditoris: ut, sicut Judas, innotatus laqueo, vitam finivit; ità & persecutor Davidis constrictis faucibus expiraret. Cassiodorus in Pl. 3.

Absolon patris pax; ipse est & Judas. Sed quomodo comam nutriebat? *sur erat, & loculos habebat*: ista enim caesaries gravabat. Et semel in anno tonsus est, quando semel retulit triginta argenteos, & projecit eos in templo. Drago Olt.

§. II.

Judæ beneficia à Christo collata.

Ad amicum eisi produxeris gladium, non desperes: est enim regressus. Ad amicum si aperueris os triste, non timeas: est enim recordatio. Eccl. 22. 26. 27. Videtur cum Juda locutus Spiritus S. Juda, licet exemeris infamis proditionis acinacem; non ideo desperes: pœnitentiæ enim reliquus est locus: est enim & regressus. Et licet contra illum mitissimum agnum os perfidiosum laxaris; nē timeas, dum te malefacti pœnitet: est enim recordatio, quod is tuam amicitiam animus cupiat. Didacus Niss. de proditione Judæ. §. 3.

Et osculatus est eum. Matth. 26. 49. Accedentem ad osculum sanctissimi oris tui erutam bestiam non es averfatus; sed os, in quo dolus non est, ori, quod abundat malitiâ dulciter apposuit. S. Anselmus l. 7. de Evangelio. Permisit se Christo osculari à Juda; ut per hoc Judam ad charitatem, & pœnitentiam, provocaret. Dion. Carthus. hic. Discipulo suo, à quo tradendum se noverat dulcedine suæ bonitatis, nobis trementibus, & intuentibus savitiam eorum, qui eum comprehendere venerunt, osculum dedit. Sanct. Martialis ep. ad Tholianos cap. 13.

Juda, osculo Filium hominis tradis? Luc. 22. 48. Cur mitis Agnus truculentum lupum de nomine suo vocat? S. Cyrill. Jeros. cætech. 13. hoc ad ipsum dixit, admonens eum per ipsius appellationem: *Judas enim vocatur confessio.* Ex nomine illum Christus vocat; ut industriam illi suggerat, quâ facile possit, dummodo velit, restaurare jacturam damnosissimam, quam